

10 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

judecând în ședință fără citarea părților recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 37 din 18 iunie 1944, în cauza penală privind-o pe,

Leșan Domna Xxxxx, născută în anul xxxx, originară și locuitoare Xxxxx, fără antecedente penale.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,-

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 37 din 18 iunie 1944, Leșan Domna a fost condamnată în baza art. 54-1 „a” Cod penal al RSSU la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani și confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, Leșan Domna a fost declarată vinovată și condamnată pentru faptul că locuind pe teritoriul temporar ocupat de armata germano-română, având atitudine ostilă față de puterea sovietică, s-a angajat în mod benevol în a. 1942 în funcție de interpret și secretar al preturilor române din s. Țebricova și Grosulova. Pe parcursul a trei luni, călătorind prin orașele României, a vorbit la radio în or. București, în timpul interpretării imnului și cântecelor naționale românești, a făcut poze cu soția liderului român Antonescu. Afară de aceasta, în prezența reprezentanților români a calomniat regimul sovietic și colhozurile, de nenumărate ori a rostit toast în favoarea și pentru victoria trupelor naziste. Astfel, inculpata a desfășurat o activitate activă în favoarea ocupanților români, adică a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 54-1 „a” CP al RSSU - trădare de patrie.

3. La 10 iulie 2019, Procurorul General Adjunct, Mircea Roșioru, a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al armatei

nr. 37 din 18 iunie 1944 în privința lui Leșan Domna, încetarea procesului penal și reabilitarea acesteia.

În argumentarea recursului în anulare recurentul a indicat:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în materialele dosarului lipsesc probe care ar confirma că inculpata Leșan Domna ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre prejudicierea capacității militare a URSS, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a acesteia, așa cum prevede art. 54-1 „a” CP al RSSU;

- sentința de condamnare a fost pronunțată de instanța de judecată doar în baza declarațiilor depuse de inculpată, fără a fi cercetate și alte probe. În egală măsură, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatei la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- condamnarea inculpatei pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Leșan Domna, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatei la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917

și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „trădare de patrie”, de aceea condamnarea lui Leșan Domna pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de armata germano-română, având atitudine ostilă față de puterea sovietică, s-a angajat în mod benevol în a. 1942 în funcție de interpret și secretar al preturilor române din s. Țebricova și Grosulova. Pe parcursul a trei luni, călătorind prin orașele României, a vorbit la radio în or. București, în timpul interpretării imnului și cântecelor naționale românești, a făcut poze cu soția liderului român Antonescu. Afară de aceasta, în prezența reprezentanților români a calomniat regimul sovietic și colhozurile, de nenumărate ori a rostit toasturi în favoarea și pentru victoria trupelor naziste, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele expuse și conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Leșan Domna, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea ei.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,-

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Mircea Roșioru, casează total sentința Tribunalului militar al armatei nr. 37 din 18 iunie 1944, în cauza penală în privința lui Leșan Domna, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acesteia.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 10 septembrie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru